

तिलारी आंतरराज्य पाटबंधारे प्रकल्प ता. दोडामार्ग जि. सिंधुदुर्ग या प्रकल्पास रुपये २४९६.७८ कोटी इतक्या किंमतीस चतुर्थ सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रदान करणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : तिलारी ०११७/प्र.क्र.५५/१७/मोप्र-१

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक:- २१ जून, २०१७.

संदर्भ:- १) शासन निर्णय क्र. पीआयएम-६६७९/(६६७९) / जसंअ-१ दि १५.३.१९७९.

२) शासन पत्र तिलारी-८९५/ सां-२१६०/ ५३८/९५/ भाग २ /मोप्र-१, मंत्रालय मुंबई दि. १५.०१.२००२

३) शासन निर्णय क्र. तिलारी-०३०२/ १०३०/ (१९२/२००२) मोप्र-(१) दिनांक १५.१.२००३

४) शासन निर्णय क्र. तिलारी-११०७/१२९७/ (६१०/२००७) मोप्र-(१) दि. १९.०६.२००८

प्रस्तावना :

तिलारी आंतरराज्य पाटबंधारे प्रकल्प हा तिलारी नदीवरील तिलारीवाडी, ता.दोडामार्ग, जि.सिंधुदुर्ग, येथे बांधण्यात आलेला महाराष्ट्र व गोवा या राज्यांचा संयुक्त प्रकल्प आहे. हा प्रकल्प कोकण पाटबंधारे विकास महामंडळ, ठाणे अंतर्गत -उर्वरित महाराष्ट्र या प्रदेशात आहे. या प्रकल्पांतर्गत तिलारी नदीवर सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील तिलारवाडी गावाच्या वरच्या बाजूस धरण बांधून धरणाला डाव्या बाजूला एक कालवा (डावा तीर कालवा) काढण्यात आला आहे. तसेच खरारी नाल्यावर तेरवणमेढे गावाजवळ तिलारी जलविद्युत प्रकल्पातील अवजल वापरण्यासाठी उन्नेयी बंधारा (Pick Up Weir) बांधून त्यापासून उजव्या बाजूस कालवा(उजवा तीर कालवा) काढण्यात आला आहे. डाव्या तीर कालव्याची एकूण लांबी ५६.१७९ किमी असून कालव्याच्या किमी १२ मधून ३.५३ किमी लांबीचा जोड कालवा काढण्यात आलेला असून त्याद्वारे डाव्या कालव्याचा काही विसर्ग उजव्या कालव्याच्या किमी १७ मध्ये सोडण्यात येत आहे.

तिलारी धरणाची एकूण साठवण क्षमता ४६२.१७ द.ल.घ.मी. (१६.३२ अघफू) इतकी असून प्रकल्पाद्वारे महाराष्ट्र राज्यातील सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील सावंतवाडी व दोडामार्ग तालुक्यातील एकूण ६,६७६ हेक्टर क्षेत्र व गोवा राज्यातील डिचोली, पेडणे व बारदेश तालुक्यामधील एकूण १४,५२१ हेक्टर क्षेत्र हे. असे एकूण २१,१९७ हेक्टर क्षेत्राला सिंचनाचा लाभ मिळणार आहे.

प्रकल्पाच्या कामाच्या अनुषंगाने दोन्ही राज्यांमध्ये दि. ०६.०४.१९९० रोजी करार करण्यात आला असून पाण्याच्या वापराच्या प्रमाणात सामायिक कामाचा खर्च गोवा व महाराष्ट्र राज्याने अनुक्रमे ७३.३० % : २६.७० % या प्रमाणात करावयाचा आहे.

सदर प्रकल्पास संदर्भ १ अन्वये सन १९७८-७९ चे दरसूचीवर आधारित रु. ४५.२० कोटी इतक्या किमतीस मूळ प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती. यानंतर संदर्भ २ अन्वये सन १९९३-९४ चे दरसूचीवर आधारित रु. ४८८.३२ कोटी किमतीस प्रथम सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती. यानंतर संदर्भ ३ अन्वये सन १९९९-२००० चे दरसूचीवर आधारित रु. ९५२.५४ कोटी किमतीस द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती. यानंतर संदर्भ ४ अन्वये सन २००५-०६ चे दरसूचीवर आधारित रु. १३९०.०४ कोटी किमतीस तृतीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती. यामध्ये महाराष्ट्र राज्याच्या हिश्याची मंजूर तृतीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता रक्कम रु. ९८९.५९ कोटी असून गोवा राज्याच्या हिश्याची मंजूर तृतीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता रक्कम रु. ४००.४५ कोटी आहे.

सदर प्रकल्प हा प्रधानमंत्री कृषी सिंचाई योजनेत अंतर्भूत असून सन २०१८-१९ पर्यंत पूर्ण करणेचे नियोजन आहे.

तृतीय सुधारित प्रशासकीय मान्यतेनंतर प्रामुख्याने दरसूचीत वाढ झाल्याने, भूसंपादन खर्चात वाढ झालेने, तसेच संकल्पनातील बदल व तृतीय सुधारित प्रकल्प अहवालातील अपु-या तरतुदी यामुळे प्रकल्प

किंमतीत वाढ झाली आहे. त्यामुळे कोंकण पाटबंधारे विकास महामंडळाने रु. २४९६.७८ कोटी किंमतीचा चतुर्थ सुधारित प्रकल्प अहवाल मान्यतेस्तव शासनास सादर केला आहे. यामध्ये महाराष्ट्र राज्याच्या हिश्याची चतुर्थ सुधारित प्रशासकीय मान्यता किंमत सन २०१३-१४ च्या दरसूचीवर आधारित रु. १६६७.२१ कोटी इतकी आहे तसेच गोवा राज्यातील कामाकरिता रु. ८२९.५७ कोटी इतकी (Price level २०११-१२) अनौपचारिकरित्या (unsigned copy) प्राप्त अद्ययावत किंमत अंतर्भूत आहे.

या प्रकल्प अहवालास राज्यस्तरीय तांत्रिक सल्लागार समितीने शिफारस केली आहे. तसेच प्रकल्प अहवालावर दि. ३१/५/२०१७ रोजी झालेल्या व्यय अग्रक्रम समितीचे बैठकीत चर्चा झाली आहे.

व्यय अग्रक्रम समितीने वाढीची कारणमिमांसा, राज्यतांत्रिक सल्लागार समितीचा अहवाल, व्यय अग्रक्रम समितीची निरीक्षणे तसेच प्रकल्पातील कामाच्या अनुषंगाने, महाराष्ट्र राज्यातील सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील सावंतवाडी व दोडामार्ग या तालुक्यांना तसेच गोवा राज्यातील डिचोली, पेडणे व बारदेश या तालुक्यांना वरदान ठरणाऱ्या तिलारी पाटबंधारे प्रकल्पाचे काम पूर्णत्वास नेण्याच्या उद्देशाने, रुपये २४९६.७८ कोटी इतक्या किंमतीच्या चतुर्थ सुधारित प्रकल्प अहवालास प्रशासकीय मान्यता देण्याचा जाणीवपूर्वक निर्णय घेतलेला आहे.

शासन निर्णय :

तिलारी आंतरराज्य पाटबंधारे प्रकल्प ता. दोडामार्ग जि.सिंधुदुर्ग या प्रकल्पाच्या महाराष्ट्र राज्याच्या जलसंपदा विभागाच्या सन २०१३-१४ च्या दरसूचीवर आधारित तसेच गोवा राज्यातील कामाकरिता (Price level २०११-१२) अनौपचारिकरित्या (unsigned copy) प्राप्त अद्ययावत किंमतीवर आधारित रुपये २४९६.७८ कोटी (रुपये दोन हजार चारशे शहान्नव कोटी अठ्याहत्तर लक्ष फक्त) [महाराष्ट्र राज्यातील प्रत्यक्ष कामासाठी रुपये १३९५.७४ कोटी (रुपये एक हजार तीनशे पंचान्नव कोटी चौ-याहत्तर लक्ष फक्त) व अनुषंगीक खर्च रु.२७१.४७ कोटी (रुपये दोनशे एकाहत्तर कोटी सत्तेचाळीस लक्ष फक्त) तसेच गोवा राज्यातील कामाकरिता रु.८२९.५७ कोटी (रुपये आठशे एकोणतीस कोटी सत्तावन्न लक्ष फक्त)] इतक्या किंमतीस खालील अटीच्या अधीन राहून चतुर्थ सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे. प्रकल्पाचा उपशिर्षनिहाय तरतुदीचा गोषवारा सोबत जोडला आहे.

- १) तिलारी आंतरराज्य पाटबंधारे प्रकल्पाची उर्वरित कामे नियोजनानुसार २०१८-१९ पर्यंत पूर्ण करण्यात यावीत.
- २) राज्यस्तरीय तांत्रिक सल्लागार समिती -२ च्या मुद्यांची विहीत पद्धतीने पूर्तता करावी.
- ३) जलसंपदा विभागाच्या दि.०२ मे २०१७ च्या शासन निर्णयानुसार या प्रकल्पांतर्गतच्या लाभक्षेत्रात सूक्ष्म सिंचनास पूरक वितरण व्यवस्था निर्माण करावयाच्या अनुषंगाने तसेच भूसंपादनाच्या वाढत्या किंमती विचारात घेता प्रकल्पाचा खर्च कमी करण्याच्या दृष्टीने उर्वरित वितरणव्यवस्थेची कामे बंद नलिकेद्वारे करण्याच्या पर्यायाचा क्षेत्रीय स्तरावर विचार व्हावा.
- ४) चालू आर्थिक वर्षात निधी उपलब्धतेच्या अनुषंगाने नियोजन व वित्त विभाग यांच्या सहमतीनंतरच प्रकल्पासाठीच्या कामांची निविदा प्रक्रिया सुरू करण्यात यावी.
- ५) अतिरिक्त आर्थिक दायित्व निर्माण होईल अशा नवीन घटकांचा शासन मान्यतेशिवाय प्रकल्पात समावेश करू नये.
- ६) गोवा राज्यातील उर्वरित कामाची रु.८२९.५७ कोटी इतकी अद्ययावत किंमत अधिकृतरित्या प्राप्त करणे आवश्यक आहे.
- ७) छोटे लाभक्षेत्र निश्चित करून हाफ राऊंड सिमेंट शेतचा-यांचा पथदर्शी कार्यक्रम राबविण्यात यावा. त्यानुषंगाने हाफ राऊंड सिमेंट शेतचा-यांची उपयुक्तता/अनुभव विचारात घेऊन त्यानंतरच त्याची व्याप्ती वाढविण्याबाबत विचार करावा.
- ८) ज्या कामांमध्ये निविदा निश्चित झाल्यानंतर संकल्पनात बदल झाले आहेत व प्रत्यक्ष कामे अद्याप सुरू झालेली नाहीत किंवा प्राथमिक अवस्थेत आहेत, अशा कामाच्या बाबतीत संकल्पनातील बदलामुळे

निविदेच्या व्याप्तीतील संभाव्य बदलाची तांत्रिक व आर्थिक व्यवहार्यता तपासणे बाबतची आवश्यक ती कार्यवाही महामंडळाने करावी.

- ९) काठ रस्त्याचा वापर हा मुख्यत्वे करून धरणाच्या बुडीत क्षेत्रातील परीसरातील गांवासाठी होणार असल्याने त्याचा भविष्यातील देखभाल व दुरुस्तीचा खर्च प्रकल्पावर न पडण्याच्या दृष्टीने या रस्त्यांचे काम पूर्ण होताच हे रस्ते संबंधीत खात्याकडे त्वरीत हस्तांतरित होणे आवश्यक आहे.
- १०) निर्मित सिंचनक्षेत्र व प्रत्यक्ष सिंचन क्षेत्र यामध्ये तफावत आहे. ही तफावत कमी करण्यासाठी क्षेत्रीय स्तरावर कार्यवाही होणे आवश्यक आहे.
- ११) कालव्याची व वितरणप्रणालीची कामे सलगतेने करावीत जेणेकरून जास्तीत जास्त सिंचन निर्मिती होऊन प्रकल्पाचे लाभ मिळतील. कालवा कामाचा व आर्थिक गुंतवणूकीचा वर्षवार कार्यक्रम शासनाकडून मान्य करून घ्यावा.
- १२) संपूर्ण लाभक्षेत्रामध्ये पाणीवापर संस्था स्थापन करून सिंचन व्यवस्थापन पाणीवापर संस्थेस हस्तांतरित करावे.
- १३) सुधारित प्रशासकीय मान्यता म्हणजे प्रकल्प कार्यान्वितीकरणाचे विविध टप्प्यांवर क्षेत्रीय अधिका-यांनी घेतलेल्या विविध निर्णयास व क्षेत्रीय अनियमितता झाली असल्यास अशा अनियमिततेस सहमती असे गृहीत धरता येणार नाही.

या प्रकल्पाच्या कामावरील खर्च मागणी क्र. आय-५, मुख्य लेखाशीर्ष ४७०१ मोठे व मध्यम पाटबंधाऱ्यावरील भांडवली खर्च, (८०)सर्वसाधारण, (१९०) सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणूका, (०२) योजनांतर्गत, (०२) (०३) कोंकण पाटबंधारे विकास महामंडळास भाग भांडवली अंशदान (उर्वरित महाराष्ट्र) (संगणक संकेतांक ४७०१ एच-७५४) या लेखाशिर्षाखाली खर्ची घालावा व शासनाच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय दिनांक ३१ /०५/२०१७ रोजी व्यय अग्रक्रम समितीने घेतलेल्या निर्णयानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०६२२१११०५९१६२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सहपत्र: परिशिष्ट“अ”

(श.शं. दाभाडकर)
शासनाचे अवर सचिव

प्रत-

- १) मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) सर्व मा. मंत्री/ मा. राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर.
- ५) कार्यकारी संचालक, कोंकण पाटबंधारे विकास महामंडळ, ठाणे.

शासन निर्णय क्रमांक: तिलारी ०११७/प्र.क्र.५५/१७/मोप्र-१, दि. २१ जून, २०१७ चे सहपत्र

परिशिष्ट "अ"

किंमतीचा उपशीर्षनिहाय गोषवारा

(रक्कम रु.कोटीमध्ये)

अ.क्र.	उपशीर्ष	मंजूर तृतीय सुप्रमानुसार	प्रस्तावित चतुर्थ सुप्रमानुसार	वाढ / घट	मार्च २०१५ अखेर झालेला खर्च	उर्वरीत कामाची किंमत
अ	शिर्षकामे					
१	अ - प्राथमिक	३.४६	२.८२	-०.६४	२.३२	०.५०
२	बी - भूसंपादन	६१.५६	११६.६०	५५.०४	६५.३८	५१.२२
३	सी - कामे	३०५.८६	३००.१०	-५.७६	३१४.९९	१६.४३
४	डी - विमोचक	३१.३३	३१.३३	०.००	०.००	०.००
५	के - इमारती	५.३५	५.२८	-०.०७	४.९८	०.३०
६	एम - प्लान्टेशन	२.४२	२.७५	०.३३	२.७५	०.००
७	ओ - संकीर्ण	१५.४३	१६.१०	०.६७	१३.७३	२.३८
८	पी - देखभाल	३.६४	३.४०	-०.२४	२.४१	०.९९
९	क्यु-औजारे व संयंत्रे	१.२८	७.०३	५.७५	७.०३	०.००
१०	आर - रस्ते	३.२५	३.१२	-०.१३	३.१२	०.००
११	एक्स्- पर्यावरण	७.५९	७.५९	०.०००	३.२९	४.३०
१२	वाय- संग्रह तूट	०.९२	०.००	-०.९२	०.००	०.००
	एकूण शिर्षकामे	४४२.०७	४९६.१२	५४.०५	४२०.०१	७६.११
ब	कालवे व वितरण व्यवस्था					
१	अ - प्राथमिक	१.४७	१.८८	०.४१	१.४१	०.४७
२	बी - भूसंपादन	२५.२६	१२२.५४	९७.२८	१६.१४	१०६.४०
३	डी - विमोचक	४.३०	६.७२	२.४२	३.६७	३.०५
४	इ-प्रपात	१.८७	७.१६	५.२९	३.३५	३.८१
५	एफ- मो-यांची कामे	१०५.०५	१८०.१८	७५.१३	१२८.८८	५१.३०
६	जी-पूल	१२.६६	२५.२४	१२.५८	१०.८३	१४.४१
७	एच-निकासी	१०.७९	१५.९७	५.१८	१५.०१	०.९६
८	के - इमारती	०.३७	०.९२	०.५५	०.२२	०.७०
९	एल- मातीकामे					
	मातीकाम	१३२.०३	१९८.४६	६६.४३	१४८.९२	४९.५४
	अस्तरीकरण	२०.१४	८८.२६	६८.१२	६८.६२	१९.४५
१०	एम - प्लान्टेशन	०.३१	२.२७	१.९६	१.८४	०.४३
११	ओ - संकीर्ण	४.७०	९.५३	४.८३	८.७०	०.८३
१२	पी - देखभाल	१.१७	३.६७	२.५०	०.३४	३.३३
१३	क्यु-औजारे व संयंत्रे	०.३३	०.४०	०.०७	०.३०	०.१०

अ.क्र.	उपशिर्ष	मंजूर तृतीय सुप्रमानुसार	प्रस्तावित चतुर्थ सुप्रमानुसार	वाढ / घट	मार्च २०१५ अखेर झालेला खर्च	उर्वरीत कामाची किंमत
१४	आर - रस्ते	१.९३	६.३१	४.३८	१.३७	४.९५
१५	टी-पाणीपुरवठा	०.०५	०.०५	०.००	०.००	०.०५
१६	यु-वितरीका व लघुवितरीका	६८.५३	१५०.८४	८२.३१	२१.६५	१२९.१९
१७	व्ही-शेतचा-या	१०.९७	७८.००	६७.०३	०.००	७८.००
१८	डब्ल्यु-निचरा व्यवस्था	०.६१	०.९१	०.३०	०.००	०.९१
१९	एक्स-पर्यावरण	०.२६	०.३०	०.०४	०.००	०.३०
२०	वाय - संग्रहतूट	०.९४	०.००	-०.९४	०.००	०.००
	एकूण कालवे व वितरण व्यवस्था	४०३.७४	८९९.६२	४९५.८८	४३१.४४	४६८.१९
क	आस्थापना, संयंत्रे व इतर खर्च	१४३.७९	२७१.४७	१२७.६८	१८१.९६	८९.५१
	एकूण (महाराष्ट्र)	९८९.६०	१६६७.२१	६७७.६१	१०३३.४१	६३३.८०
	एकूण (गोवा)	४००.४४	८२९.५७	४२९.१३	५७१.४४	२५८.१३
	प्रकल्पाची एकूण किंमत	१३९०.०४	२४९६.७८	११०६.७४	१६०४.८५	८९१.९३